

Data-analyse moet politie meer kennis opleveren

POLITIELAB Wetenschappers gaan de politie helpen meer informatie te halen uit in beslag genomen mobieltjes en computers.

Kristel van Teeffelen
 REDACTIE BINNENLAND

De politie gaat samenwerken met wetenschappers om beter informatie uit in beslag genomen smartphones en computers van verdachten te kunnen halen. Het idee is dat een computer met nieuwe technieken razendsnel miljoenen foto's, berichten, locatiegegevens en filmpjes kan doorpluizen op zoek naar verbanden die een agent met het blote oog niet snel ziet.

De politie begint daarvoor het project 'Politielab' met Amsterdam Data Science. Dat is een samenwerkingsverband van de twee universiteiten en hogeschool in Amsterdam, en het Centrum Wiskunde & Informatica.

De enorme hoeveelheid gegevens in strafrechtelijke onderzoeken waar de politie mee te maken krijgt, brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, zegt Theo van der Plas, programmadirecteur digitalisering en cybercrime van de politie. "Zoals hoe je eruit haalt wat je nodig hebt. Of hoe haal je eruit wat je nog niet wist dat je nodig hebt voor het onderzoek? Ik verwacht dat we met de nieuwe technieken verbanden gaan zien die we nooit eerder hebben ontdekt."

Nu al gebruikt de politie computertools waarmee automatisch kan worden gezocht in gegevens. Politielab moet de volgende stap zetten. Zo moet de onderzoeker met een druk op de knop een samenvatting krijgen van wat er interessant kan zijn

van alle in beslag genomen apparaten. De computer ziet relaties en (afwijkende) patronen in de gegevens.

Om een voorbeeld te geven: de computer herkent dat twee foto's op verschillende apparaten op dezelfde plek zijn genomen. Dat kan aan de hand van bijvoorbeeld locatiegegevens en objecten die op de beelden te zien zijn. Voor de politie kan het een indicatie zijn dat twee verdachten op dezelfde plek zijn geweest.

De samenwerking met de wetenschap is voor de politie een belangrijke stap in 'de wapenwedloop' met criminelen, zegt Van der Plas. "Criminelen hebben veel mogelijkheden om het ons lastig te maken. Ze versleutelen hun berichten en maken gebruik van allerlei verschillende communicatiemiddelen. Door de nieuwe tools kunnen wij straks hopelijk meer kennis halen uit de berg

informatie die we in beslag hebben genomen."

Daarmee worden niet alle problemen voor de politie opgelost, erkent hij. Gegevens die versleuteld zijn, zijn ook met de nieuwe tools niet te doorzoeken. Daarom is ook de nieuwe Wet Computercriminaliteit, die momenteel in behandeling is in de Eerste Kamer, belangrijk, zegt hij. Die geeft de politie de bevoegdheid computersystemen van verdachten te hacken, wat er onder meer voor moet zorgen dat informatie wordt verzameld vóórdat die versleuteld is.

Daarnaast heeft de Hoge Raad zich onlangs uitgesproken over het

doorzoeken van alle informatie op een smartphone. Dat kan een bijna compleet beeld opleveren van iemands persoonlijke leven en mag volgens het arrest dus niet zonder toestemming van een officier van justitie of rechter-commissaris, wat tot voor kort niet altijd gebeurde.

Ook de nieuwe tools die in het Politielab worden ontwikkeld, zullen aan de waarborgen voldoen, zegt Van der Plas. Zo gaat de politie volgens hem niet ongericht analyses toepassen op de in beslag genomen apparaten als de informatie niet relevant is voor het onderzoek.

Komende maand worden drie onderzoekers geworven voor het Politielab. Dat wordt gefinancierd vanuit de politie.

Volgens Marcel Worryng, hoogleraar aan de UvA en één van de initiatiefnemers van Amsterdam Data Science, is een van de uitdagingen om de computer te leren taal en beeld in samenhang te zien. Een foto van een wapen kan bijvoorbeeld een andere lading krijgen als daar een dreigende tekst bijstaat.

Computer pluist razendsnel grote hoeveelheden data door

Met project Politielab gaan universiteiten helpen deze data te analyseren

Samenwerking voor politie belangrijke stap in 'de wapenwedloop' met criminelen

